

[Hans Conrad Koefoed.]

een Gang paatagne Forpligtelser ikke skal kræves opretholdt, men i dette Tilfælde vil jeg dog mene, at det kan forsvares at lempe paa Principet. Sagen er, at saa godt som alle de vel konsoliderede Landmænd holdt sig uden for de dengang oprettede Foreninger. De Landmænd, som dengang var i Trang for Driftskapital og derfor ønskede at benytte Loven, var henvist til at søge Foreningens Omraade udvidet, men det blev selvfølgelig for det meste Landmænd, der ogsaa var vanskeligt stillede i økonomisk Henseende, som man kunde faa med ved at udvide Omraadet. Nu er Aarene gaaet, og en hel Del af Medlemmerne i disse Foreninger har maattet forlade deres Ejendom, og hele deres Laan er jo tabt. Andre Medlemmer har faaet en Akkordordning, hvorefter Foreningens Laan til vedkommende er delvis tabt. Som en Hovedregel kan man vist sige om de i saadanne Foreninger endnu aktive Medlemmer — det vil sige de Medlemmer, som endnu har opfyldt deres egne Forpligtelser —, at de vil have nok at gøre med fortsat at betale deres egne Renter og Afdrag.

Et orienterende Møde, som Ministeren lod afholde før Jul, viste, at Forholdene i de forskellige Driftslaaneforeninger laa meget uensartet, og at det derfor vilde være vanskeligt at behandle dem under eet og paa samme Maade. Dette vilde jo ellers i mange Henseender have været det rareste, men jeg forstaar og anerkender de Bevæggrunde, der ligger bagved, naar Lovforslaget gaar ud paa at behandle Foreningerne enkeltvis. Paa samme Møde fremkom der store Betæneligheder ved af Hensyn til Konsekvenserne helt at opgive det solidariske Ansvar. Lovforslaget tager derfor i § 1 Hensyn til disse Betæneligheder, idet det Beløb, der kan anvendes, begrænses til 1,5 Mill. Kr., medens det af Bemærkningerne til Lovforslaget fremgaar, at Tabene beløber sig til ca. 2 Mill. Kr. Jeg kan godt slutte mig til de Betragtninger, der taler imod helt at opgive det solidariske Ansvar, men af Hensyn til de endnu aktive Medlemmer, der, som sagt, i de fleste Tilfælde vilde have mere end nok at gøre med deres eget, tillader jeg mig høffigst at henstille, at det til Raadighed staaende Beløb forhøjes en Smule.

Jeg har foretaget en Beregning — jeg skal ikke trætte det høje Ting med den, men den viser, at denne Lov vil betyde, at aktive Medlemmer i en Forening, som ved at benytte Lovens § 3 træder direkte i Debitorforhold til Staten eller til Erhver-

venes Laanefond, til deres egen Restlaanenum maa have tilskrevet saa meget af Kontoen for solidarisk Hæftelse, at de kommer til at tilbagebetale hver i sin Tid modtagen Hundrekroneseddel med ca. 120 Kr. Jeg skal derfor tillade mig at henstille, om man ikke kunde forhøje det i § 1 nævnte Beløb til f. Eks. 1,8 Mill. Kr. I saa Fald vil en Hundrekroneseddel, i sin Tid laant, kunne betales tilbage med ca. 111 Kr., og det vil heller ikke da kunne siges, at man slipper helt fri for Smerten — de kan sikkert være store nok i dette Tilfælde.

De Tal, som jeg her har faaet frem, er selvfølgelig taget ganske gennemsnitligt. Da Foreningerne, som sagt, i Henhold til Lovforslaget skal behandles hver for sig, enkeltvis, vil det jo sige, at det Beløb, der skal tilbagebetales, vil blive mindre i nogle, men større i andre Foreninger. Endvidere er jeg ved mine Beregninger gaaet ud fra, at naar der i § 1 tales om Erhvervenes Laanefonds Tab, saa er det Tab, som i Henhold til den bestaaende Lovs § 3 afholdes af denne — Erhvervenes Laanefond —, nemlig 5 pCt. af Laanesummen, holdt udenfor. Efter de Oplysninger, jeg har, har jeg ment at kunne gaa ud fra, at der kun tænkes paa de saakaldte Konti for solidarisk Hæftelse, men jeg vil dog gerne bede den højtærede Minister bekræfte det.

Lovforslagets § 2 — det er jo kun et ganske kort Lovforslag —, som i Lighed med det Lovforslag, der behandles sammen med dette, fordobler Afdragstiden paa Laanene, kan kun hilses med Tilfredshed.

Endelig er der § 3, hvori der tales om Transport paa Mælkepenge og Kaution. Det sidste vil det selvsagt være meget vanskeligt for disse Folk at skaffe, og det første, Transport paa Mælkepengene, ser jeg saadan paa, at jeg synes, det vil komme til at genere disse Laaneres Dispositionsfrihed. Jeg synes, man stadig maa huske paa, at de Medlemmer, som man nu kalder endnu aktive Laanere, det er de Laanere, som hidtil har bestræbt sig for, og for hvem det er lykkedes, at opfylde deres egne Forpligtelser. Kunde man ikke lade disse to Ting udgaa af § 3 og tale om Sikkerhed lidt mere i al Almindelighed?

Idet jeg udtaler Haabet om, at Ministeren under en kort Udvalgsbehandling vil stille sig velvilligt over for mine beskedne Ønsker, skal jeg paa Venstres Vegne anbefale det fremsatte Lovforslag til velvillig Behandling.

Fibiger: Loven om Driftslaaneforeninger for mindre Landbrugere har jo vist sig